

Valmyndigheten

Enkät till röstmottagare

Resultatrapport

Augusti 2024

Genomförd av Enkätfabriken

Bakgrund och genomförande

Bakgrund och genomförande

Bakgrund

I samband med EU-valet 2024 ville Valmyndigheten undersöka röstmottagares upplevelse av den utbildning de i nuläget får inför uppdraget. Syftet med undersökningen är att få ett underlag att utgå ifrån när Valmyndigheten arbetar med att ta fram ett utbildningsmaterial som ska gälla för alla kommuner.

Genomförande

Svaren har samlats in via en webbenkät. Ett mejlutskick gjordes till en kontaktperson på respektive kommun för alla Sveriges kommuner. Valmyndigheten stod för register över kontaktpersoner. Mejlet innehöll information om undersökningen, en länk till webbenkäten och en uppmaning att skicka mejlet vidare till de som arbetat som röstmottagare i kommunen (med en anpassad text riktad till röstmottagarna). Enkäten var öppen mellan den 10 juni till 30 juni 2024.

Antal svar och spridning

Totalt inkom 15 592 svar från röstmottagare varav 15 304 var fullständiga svar. På följande sida visas spridningen av svar mellan kommunerna.

15 592

svar från
röstmottagare

Valmyndigheten

Kommun	Antal svar	Kommun	Antal svar	Kommun	Antal svar	Kommun	Antal svar
Totalt	15592	Bollnäs kommun	82	Enköpings kommun	45	Habo kommun	40
Ale kommun	102	Borgholms kommun	51	Fagersta kommun	37	Hagfors kommun	30
Alingsås kommun	106	Borlänge kommun	131	Falkenbergs kommun	109	Hallsbergs kommun	53
Alvesta kommun	52	Botkyrka kommun	144	Filipstads kommun	27	Hallstahammars kommun	43
Arboga kommun	35	Boxholms kommun	24	Flens kommun	72	Halmstads kommun	336
Arjeplogs kommun	2	Bräcke kommun	23	Forshaga kommun	64	Hammarö kommun	41
Arvika kommun	62	Burlövs kommun	43	Färgelanda kommun	25	Haninge kommun	198
Askersunds kommun	41	Båstads kommun	69	Gislaveds kommun	128	Haparanda stad	36
Avesta kommun	92	Dals-Eds kommun	11	Gnesta kommun	31	Hedemora kommun	41
Bengtstors kommun	32	Degerfors kommun	34	Gnosjö kommun	38	Helsingborgs stad	1
Bergs kommun	32	Dorotea kommun	15	Grums kommun	46	Herrljunga kommun	43
Bjurholms kommun	7	Eda kommun	19	Grästorps kommun	15	Hjo kommun	27
Bjuvs kommun	79	Ekerö kommun	130	Gällivare kommun	50	Hofors kommun	29
Bodens kommun	1	Eksjö kommun	1	Gävle kommun	232	Huddinge kommun	1
Bollebygds kommun	2	Emmaboda kommun	29	Götene kommun	38		

Kommun	Antal svar	Kommun	Antal svar	Kommun	Antal svar	Kommun	Antal svar
Hudiksvalls kommun	19	Karlskrona kommun	1	Laholms kommun	102	Lysekils kommun	68
Hultsfreds kommun	1	Karlstads kommun	190	Laxå kommun	29	Malmö stad	3
Hällefors kommun	34	Katrineholms kommun	105	Lekebergs kommun	24	Malung-Sälens kommun	37
Härjedalens kommun	29	Kils kommun	51	Leksands kommun	12	Mariestads kommun	39
Hässleholms kommun	87	Kinda kommun	40	Lidingö stad	88	Markaryds kommun	18
Högsby kommun	37	Kiruna kommun	63	Lidköpings kommun	128	Melleruds kommun	26
Höörs kommun	48	Klippans kommun	78	Lilla Edets kommun	52	Mjölby kommun	37
Järfälla kommun	1	Knivsta kommun	1	Lindesbergs kommun	77	Mora kommun	60
Jönköpings kommun	509	Kristianstads kommun	66	Linköpings kommun	317	Mullsjö kommun	16
Kalix kommun	81	Kristinehamns kommun	78	Ljungby kommun	125	Munkedals kommun	32
Kalmar kommun	122	Krokoms kommun	38	Ljusdals kommun	53	Munkfors kommun	12
Karlsborgs kommun	12	Kumla kommun	27	Lomma kommun	96	Mönsterås kommun	50
Karlshamns kommun	87	Kungsbacka kommun	221	Ludvika kommun	53	Nacka kommun	2
Karlskoga kommun	27	Kungälv kommun	1	Luleå kommun	295	Nora kommun	50
		Kävlinge kommun	31	Lunds kommun	227	Norbergs kommun	17
				Lycksele kommun	36		

Kommun	Antal svar	Kommun	Antal svar	Kommun	Antal svar	Kommun	Antal svar
Nordmalings kommun	23	Perstorps kommun	23	Smedjebackens kommun	33	Svalövs kommun	65
Norrköpings kommun	410	Piteå kommun	117	Sollefteå kommun	64	Svedala kommun	80
Norrtälje kommun	1	Ragunda kommun	30	Solna stad	2	Svenljunga kommun	53
Norsjö kommun	11	Region Gotland	126	Sorsele kommun	11	Säffle kommun	17
Nykvarns kommun	31	Robertsfors kommun	16	Sotenäs kommun	57	Sätters kommun	37
Nyköpings kommun	235	Ronneby kommun	96	Stenungsunds kommun	2	Sölvesborgs kommun	48
Nynäshamns kommun	93	Sala kommun	78	Stockholms stad	1698	Tanums kommun	46
Nässjö kommun	101	Salems kommun	55	Storfors kommun	4	Tibro kommun	43
Ockelbo kommun	12	Sandvikens kommun	90	Storumans kommun	55	Tidaholms kommun	29
Olofströms kommun	45	Sigtuna kommun	1	Strängnäs kommun	96	Tingsryds kommun	44
Orsa kommun	18	Sjöbo kommun	80	Sundbybergs stad	146	Tjörns kommun	53
Orust kommun	54	Skellefteå kommun	65	Sundsvalls kommun	259	Tomelilla kommun	59
Osby kommun	24	Skinnskattebergs kommun	1	Sunne kommun	49	Torsby kommun	47
Oxelösunds kommun	31	Skurups kommun	1	Surahammars kommun	35	Torsås kommun	34
		Skövde kommun	159			Tranemo kommun	75
						Tranås kommun	59

Kommun	Antal svar	Kommun	Antal svar	Kommun	Antal svar
Trelleborgs kommun	53	Vingåkers kommun	46	Åtvidabergs kommun	54
Tyresö kommun	1	Vårgårda kommun	39	Älmhults kommun	49
Töreboda kommun	1	Vänerns kommun	147	Älvdalens kommun	30
Uddevalla kommun	138	Vännäs kommun	26	Älvkarleby kommun	20
Ulricehamns kommun	1	Värmdö kommun	28	Älvsbyns kommun	28
Vadstena kommun	1	Värnamo kommun	181	Ängelholms kommun	73
Valdemarsviks kommun	1	Västerviks kommun	19	Öckerö kommun	35
Vallentuna kommun	88	Västerås stad	420	Ödeshögs kommun	28
Vara kommun	31	Växjö kommun	142	Örebro kommun	1
Vaxholms stad	37	Ydre kommun	40	Örnsköldsviks kommun	180
Vellinge kommun	103	Åmåls kommun	37	Östersunds kommun	191
Vetlanda kommun	42	Åre kommun	21	Österåkers kommun	1
Vilhelmina kommun	22	Årjängs kommun	23	Östhammars kommun	90
Vimmerby kommun	71	Åsele kommun	12	Östra Göinge kommun	46
		Åstorps kommun	24	Överkalix kommun	20
				Övertorneå kommun	31

Resultat av undersökningen

Sammanfattning

Om de svarande

65 % av de svarande hade rollen som röstmottagare i vallokal på valdagen. En majoritet om 86 % hade enbart en roll. Det var klart vanligast bland de svarande att ha jobbat som röstmottagare i ett tidigare val, vilket 76 % angav.

Utbildningens tidpunkt

Nära fyra av tio angav att de tagit del av kommunens utbildning 1-2 veckor innan deras uppdrag, och en lika stor andel 3-4 veckor innan deras uppdrag. Detta var klart vanligare än att ha haft utbildningen mindre än en vecka innan, eller över 5 veckor innan.

En stor majoritet om 93 % upplever att utbildningen hölls i lagom tid innan uppdraget som röstmottagare påbörjades. Ingen skillnad mellan roller framträder. Däremot syns att de som hade utbildning 5 veckor innan uppdraget eller mer i högre grad än övriga svarar att utbildningen hölls för långt ifrån att uppdraget påbörjades. Högst andel som var nöjda med tidpunkten (98%) finns bland de som hade utbildning 1-2 veckor innan uppdraget.

Högst andel
nöjda med
tidpunkten finns
bland de som
hade utbildning
1-2 veckor innan
uppdraget

Utbildningens innehåll

Ungefär hälften av de svarande upplever att det var tillräckligt många praktiska övningar under utbildningen. Nästan fyra av tio svarar att utbildningen inte innehöll några praktiska övningar men att det heller inte behövdes.

De som svarat att de önskade fler praktiska övningar fick svara på en öppen följdfråga om vad de hade velat öva mer på. De tre vanligaste teman som framkommer i svaren är rollspel, hantering av budroster och hur man fyller i och förstår röstlängden.

Fortsättning på följande sida.

Sammanfattning, forts.

Trygghet i rollen

Hela 96 % svarar att de kände sig trygga i sin roll och sina arbetsuppgifter under uppdragstiden. Resterande 4 % svarade ”delvis”. De som svarade ”delvis” fick en följdfråga om vad som hade kunnat få dem att känna sig tryggare. Det vanligaste temat i svaren var att man var ny i sin roll eller att man hade kollegor som var nya och oerfarna. En del uppgav att de hade önskat att ordförande gav dem mer stöd, och andra att man som ordförande/vice ordförande hade önskat att man fått en separat utbildning just för den rollen. Det var alltså en del som tyckte att ordförande/viceordförande var osäker i sin roll, samt en del ordförande/vice ordförande som själva skrev att de var osäkra och hade önskat mer utbildning i sin roll.

Andelen som svarat att de kände sig trygga i sin roll är lägre bland de som svarat att utbildningen inte innehållit praktiska övningar men att de hade velat ha det (85 %) samt bland de som svarat att de hade velat ha fler praktiska övningar under utbildningen (90 %).

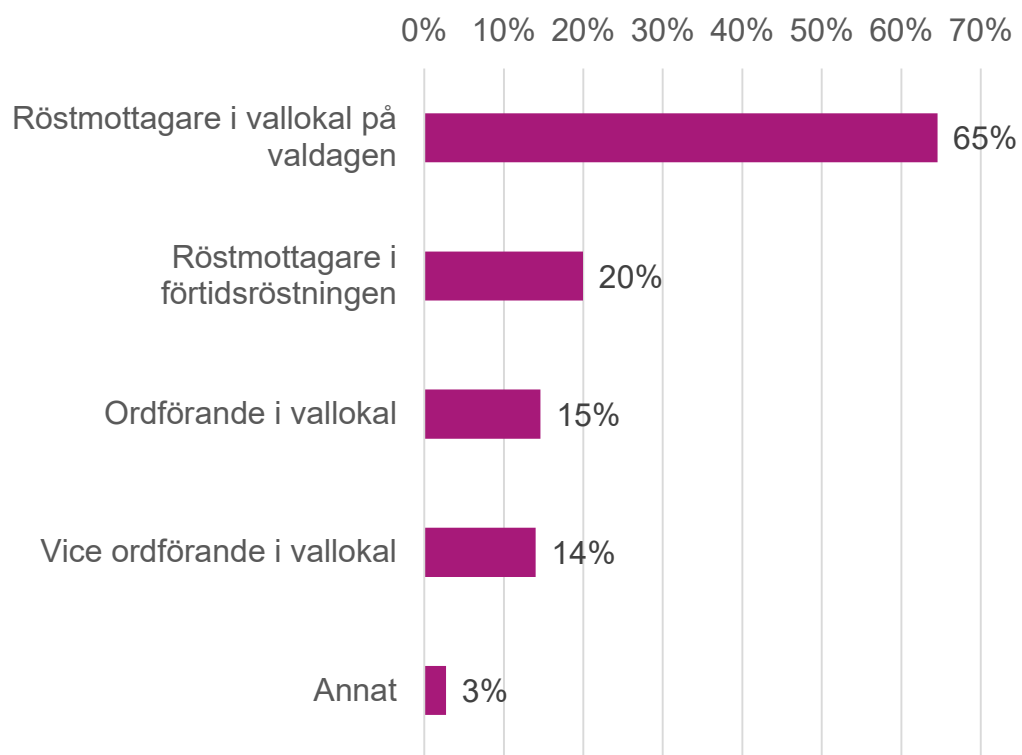
Gällande trygghet i rollen baserat på utbildningens tidpunkt syns ingen större skillnad bland de som deltagit i en utbildning.

Andelen trygga
är lägre bland
de som inte fått
praktiska
utbildningar
men hade velat
ha det

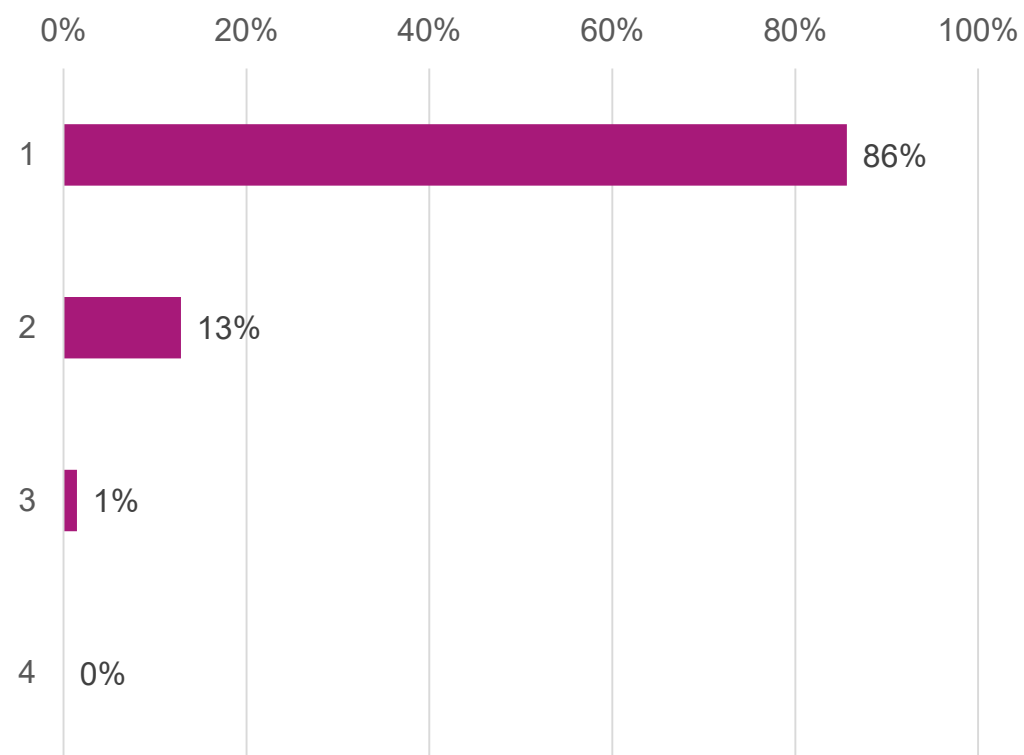

Roll och erfarenhet

Vilken roll/vilka roller hade du under valet?

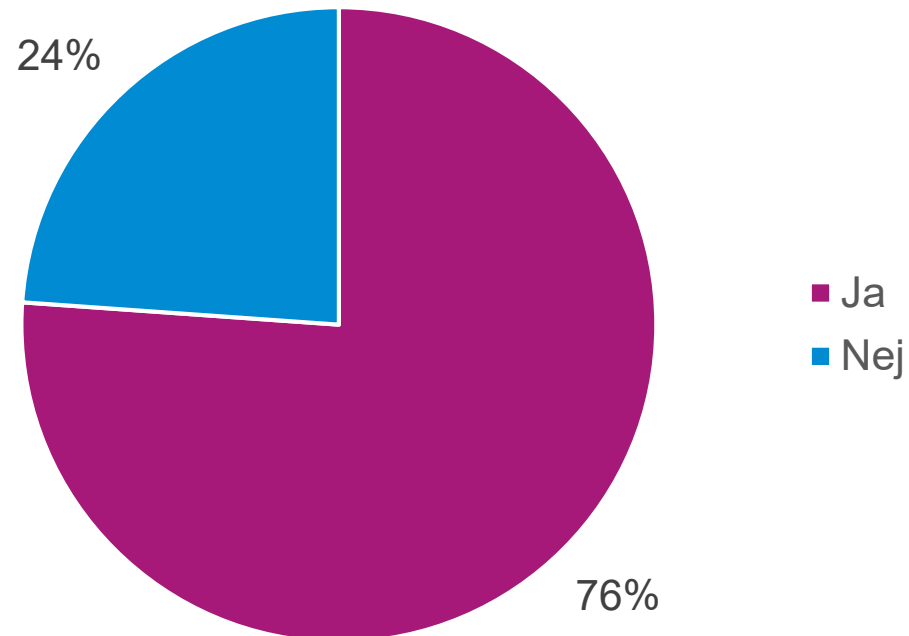

Antal roller per person

Roll och erfarenhet

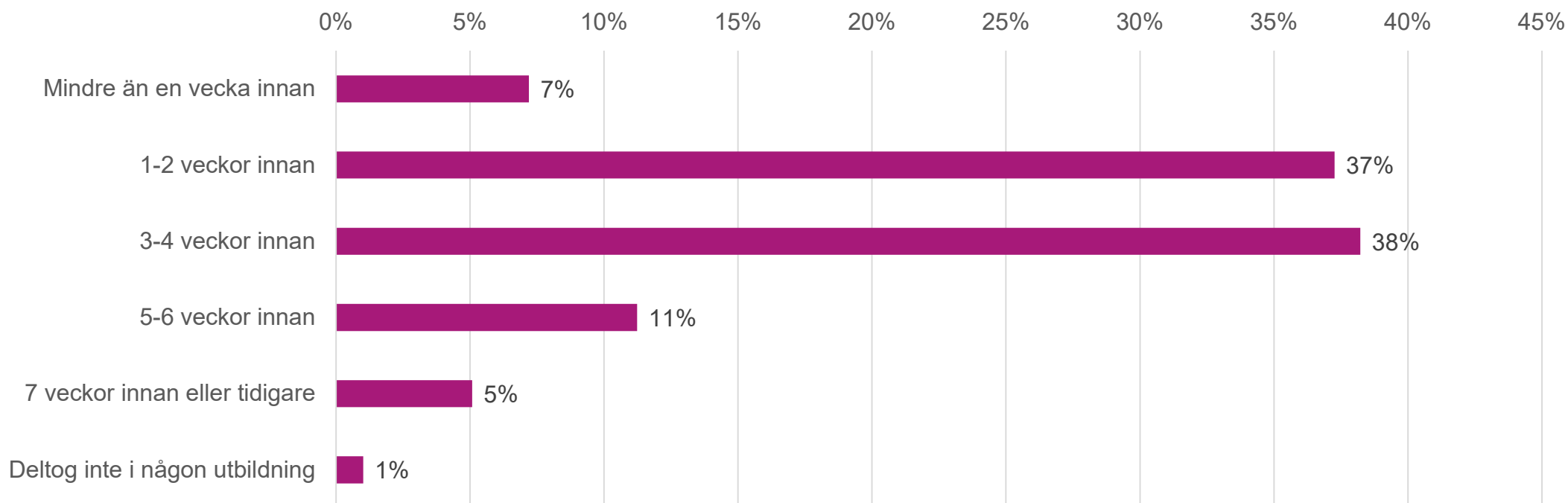
Har du jobbat som röstmottagare i tidigare val?

Utbildningens tidpunkt

Hur lång tid innan ditt uppdrag tog du del av kommunens utbildning?

Om man har haft flera roller så har man fått svara för varje roll.

Utbildningens tidpunkt

Hur lång tid innan ditt uppdrag tog du del av kommunens utbildning?

Om man har haft flera roller så har man fått svara för varje roll.

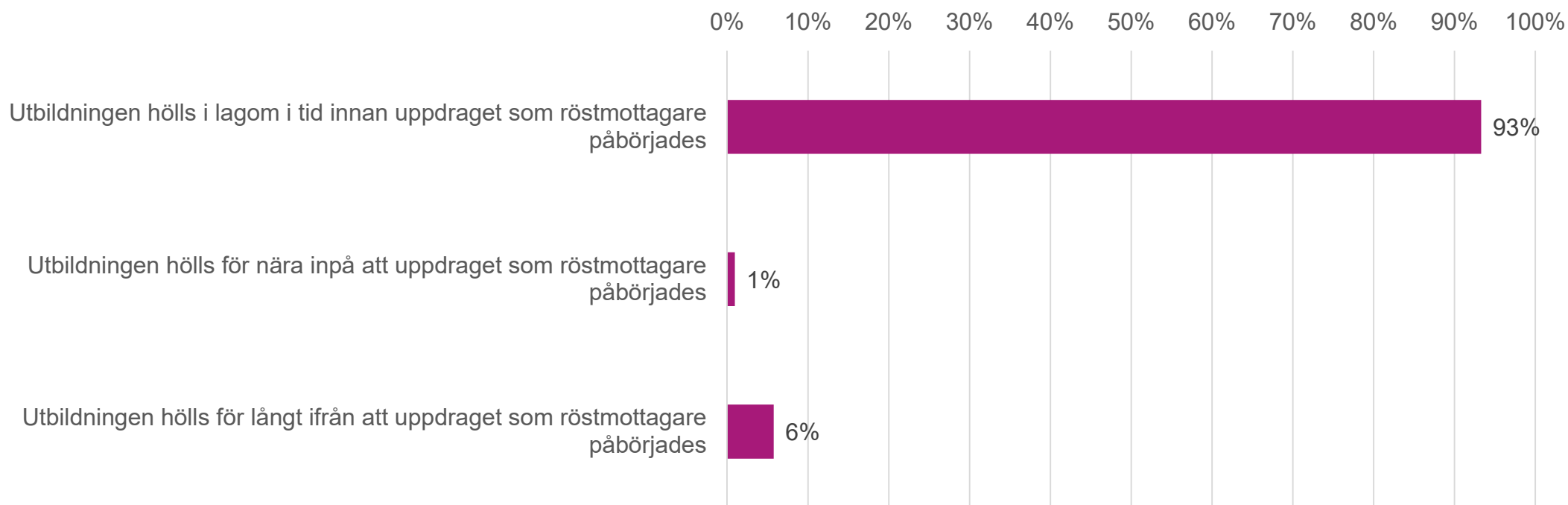
	Röstmottagare i vallokal på valdagen	Röstmottagare i förtidsröstningen	Ordförande i vallokal	Vice ordförande i vallokal	Annat
Mindre än en vecka innan	7%	6%	8%	9%	13%
1-2 veckor innan	36%	41%	36%	38%	40%
3-4 veckor innan	40%	36%	36%	36%	29%
5-6 veckor innan	11%	13%	12%	11%	6%
7 veckor innan eller tidigare	5%	4%	7%	5%	4%
Deltog inte i någon utbildning	1%	1%	1%	1%	8%
Antal svar	10063	3112	2278	2180	422

Utbildningens tidpunkt

Vad tyckte du om tidpunkten för kommunens utbildning?

Om man har haft flera roller så har man fått svara för varje roll.

Utbildningens tidpunkt

Vad tyckte du om tidpunkten för kommunens utbildning?

Om man har haft flera roller så har man fått svara för varje roll.

	Röstmottagare i vallokal på valdagen	Röstmottagare i förtidsröstningen	Ordförande i vallokal	Vice ordförande i vallokal	Annat
Utbildningen hölls i lagom i tid innan uppdraget som röstmottagare påbörjades	93%	93%	93%	94%	94%
Utbildningen hölls för nära inpå att uppdraget som röstmottagare påbörjades	1%	1%	2%	1%	2%
Utbildningen hölls för långt ifrån att uppdraget som röstmottagare påbörjades	6%	6%	5%	5%	4%
Antal svar	9899	3046	2235	2122	382

Utbildningens tidpunkt

Vad tyckte du om tidpunkten för kommunens utbildning?

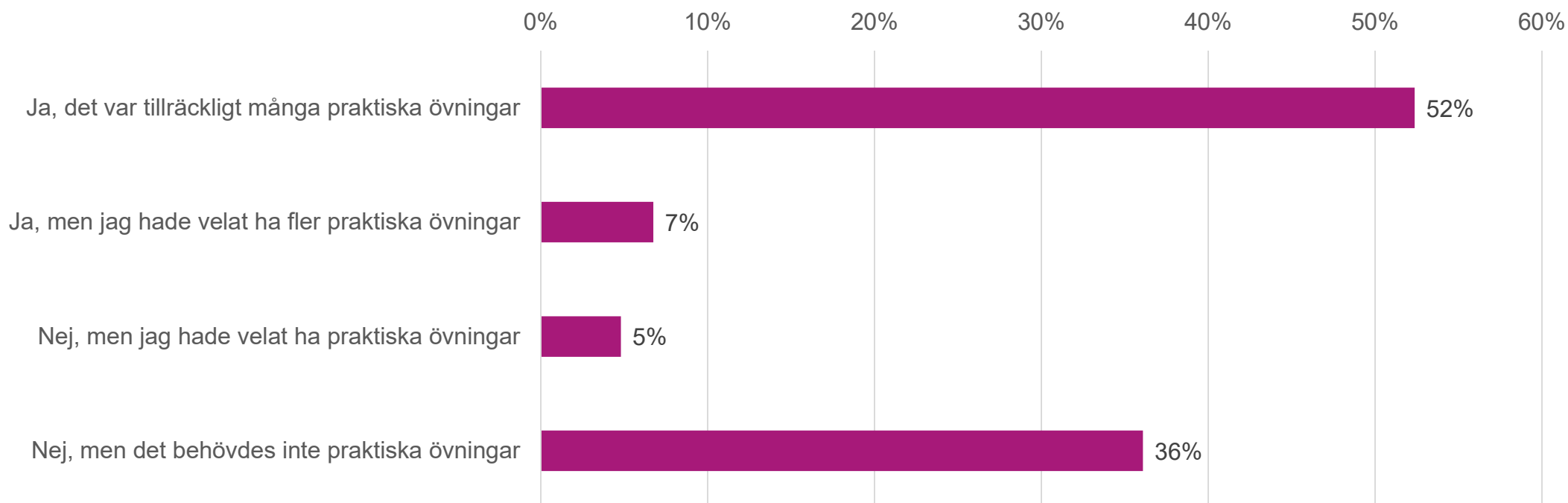
Om man har haft flera roller så har man fått svara för varje roll.

	Hur lång tid innan ditt uppdrag tog du del av kommunens utbildning?				
	Mindre än en vecka innan	1-2 veckor innan	3-4 veckor innan	5-6 veckor innan	7 veckor innan eller tidigare
Utbildningen hölls i lagom i tid innan uppdraget som röstmottagare påbörjades	95%	98%	94%	83%	72%
Utbildningen hölls för nära inpå att uppdraget som röstmottagare påbörjades	5%	1%	0%	0%	0%
Utbildningen hölls för långt ifrån att uppdraget som röstmottagare påbörjades	0%	1%	6%	16%	28%
Antal svar	1287	6653	6829	2012	903

Utbildningens innehåll

Innehöll utbildningen några praktiska övningar?

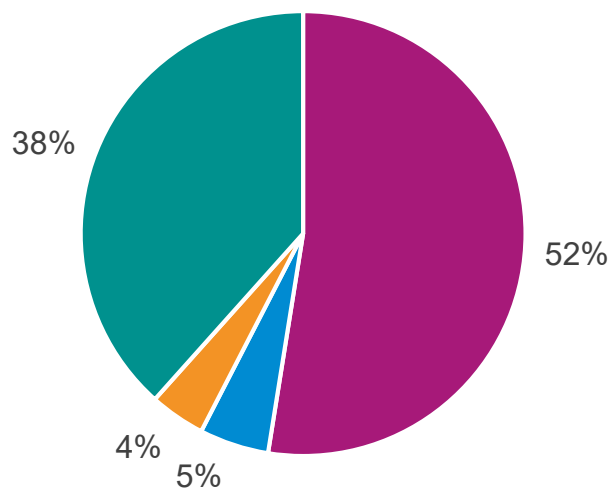

Utbildningens innehåll

Innehöll utbildningen några praktiska övningar?

Har jobbat som röstmottagare i tidigare val

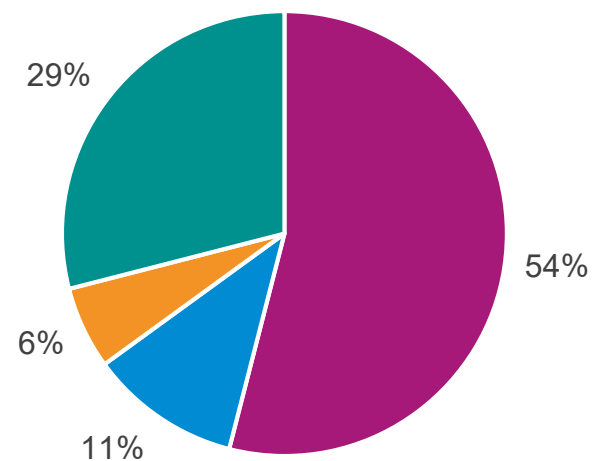
Antal svar: 11 530

- Ja, det var tillräckligt många praktiska övningar
- Ja, men jag hade velat ha fler praktiska övningar
- Nej, men jag hade velat ha praktiska övningar
- Nej, men det behövdes inte praktiska övningar

Har inte jobbat som röstmottagare i tidigare val

Antal svar: 3 571

- Ja, det var tillräckligt många praktiska övningar
- Ja, men jag hade velat ha fler praktiska övningar
- Nej, men jag hade velat ha praktiska övningar
- Nej, men det behövdes inte praktiska övningar

Utbildningens innehåll

Vad hade du velat öva på?

Följdfråga till de som svarat att de velat ha flera övningar på frågan "Innehöll utbildningen några praktiska övningar?"

På frågan vad de hade velat öva mer på inkom 1195 öppna svar. De tre vanligaste teman är rollspel (310 svar), hantering av budröster (298 svar) och hur man fyller i och förstår röstlängden (215 svar). Gällande rollspel uppgav många att de gärna hade velat öva på olika scenarion som kan hända, båda vanliga och ovanliga. Många skrev att de ville öva mer praktiskt, i grupper och där man turades om att vara olika roller. Många ville också gå igenom hela röstningsprocessen från start till slut. Gällande budröster handlade det om hur man tar emot dem och kontrollerar dem. En del ville öva på att pricka av och förstå röstlängden.

Andra svar som inkom gällde exempelvis mer övning kring röstmottagningen, förtidsrösterna och omslagen. En del ville även öva mer på specialfall och svåra situationer exempelvis när människor blev arga. En del skriver även att de vill ha mer övning gällande räkningsprocessen, packande i kassar, inrapportering/redovisning och vilka former av legitimation som gäller.

"Ett rollspel där man får öva att ta emot rösterna så som det beskrivs i utbildningen. Detta gör att alla jobbar på samma effektiva sätt utan att man tar genvägar!"

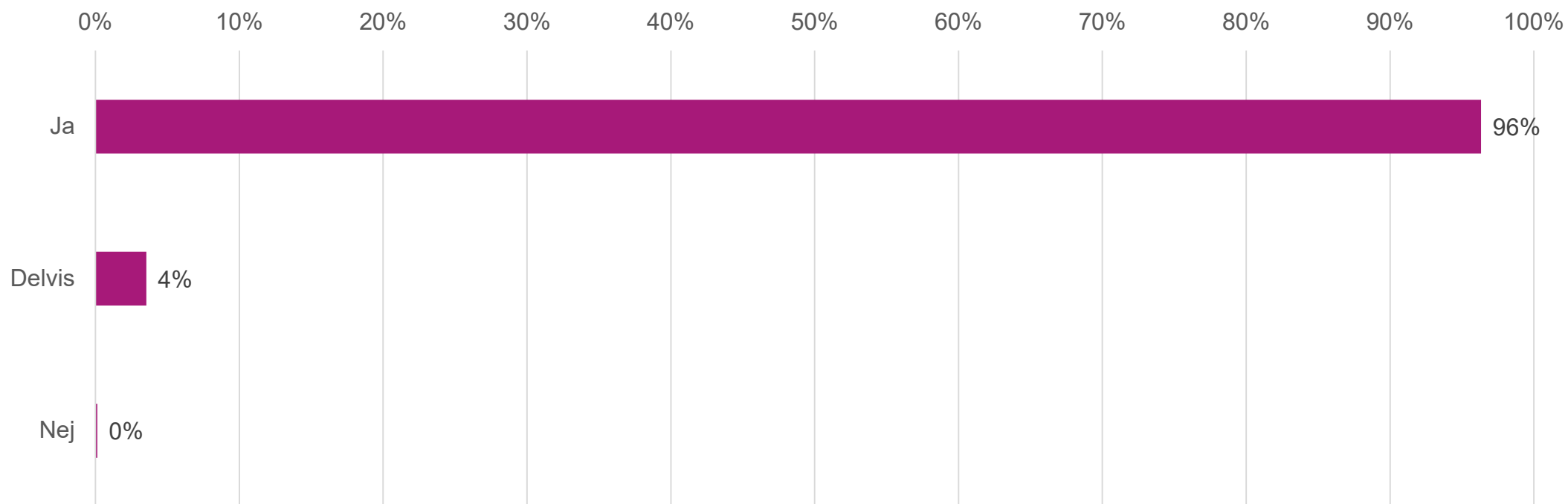
"Hade gärna övat mer på hur man fyller i röstlängden på rätt sätt och att olika sorts röster läggs i rätt omslag."

"Hela momentet då man tar emot en röst, hanterar röstlängden och lägger ner rösterna i urnan. Vilka typer av röster man underkänner. Hur man hanterar förtidsröster - det är ett stort moment att granska dessa, hur gör man det smidigast?"

"Jag hade gärna fått några vanliga röster, några förtidsröster och några budröster att ta ställning till om de var korrekta eller felaktiga, vad jag skulle säga till väljaren, hur jag skulle markera det i röstlängden och om jag skulle skriva något i protokollet."

Trygghet i rollen

Kände du dig trygg i din roll och dina arbetsuppgifter under uppdragstiden?

Trygghet i rollen

Utveckla gärna varför och om något hade kunnat få dig att känna dig tryggare.

Följdfråga till de som svarar Delvis/Nej på "Kände du dig trygg i din roll och dina arbetsuppgifter under uppdragstiden?"

På frågan varför de inte kände sig trygga och om något hade kunnat få dem att känna sig tryggare inkom 464 öppna svar. Det vanligaste temat var att man kände sig otrygg för att man var ny i sin roll eller att man hade kollegor som var nya och oerfarna (132 svar). Många skrev att de blev mer bekväma under arbetets gång. Näst vanligaste temat var att man hade erfarna kollegor som gjorde att man kände sig tryggare och som kunde hjälpa en i sitt arbete (71 svar).

En del uppgav att de hade önskat att ordförande gav dem mer stöd eller att man som ordförande/vice ordförande hade önskat att man fått en separat utbildning för just den rollen och vad den innebär (54 svar). Det var alltså en del som tyckte att ordförande/viceordförande var osäker i sin roll, samt en del ordförande/vice ordförande som själva skrev att de var osäkra och hade önskat mer utbildning i sin roll. Några skrev även att de blev vice ordförande väldigt kort in på arbetspasset och därför inte kunde förbereda sig för det uppdraget.

En del uppgav även att de hade velat öva mer praktiskt, exempelvis genom rollspel av olika situationer (53 svar). Andra teman som framkom var att man hade önskat mer kunskap och övning kring förtidsröster/budröster/ångerröster (37 svar), bättre information om rollfördelning/arbetsfördelningen (31 svar) och mer kunskap om omslagen (24 svar).

Andra teman som framkom var att det var mycket information att hålla reda på och att man därför inte kände sig trygg, rösträkningen, hur man ska hantera specialfall och otrevliga kollegor eller besökare.

"Framför allt en genomgång och med övning avseende hantering av budröstning och gärna exempel på vad som kan bli fel."

Fler citat på följande sida.

Trygghet i rollen

Utveckla gärna varför och om något hade kunnat få dig att känna dig tryggare.

Följdfråga till de som svarar Nej på "Kände du dig trygg i din roll och dina arbetsuppgifter under uppdragstiden?"

"Som ordförande fick jag ingen extra utbildning jämfört med andra röstmottagare. Man förväntas ha ett större ansvar och en arbetsledande roll i valdistriktet, men man får ingen extra utbildning. Det gör det svårt att veta vad som förväntas av en som ordförande. Det är även oklart vilket ansvar funktionerna första vice och andra vice ordförande har"

"I det stora känner jag mig trygg men som ordförande saknar jag en sammanställd checklista från början till slut. Nu blir det lite info här och där. Lika så att det inte går att läsa sig till alla saker i utbildningsmaterialet. Typ vad som ska förväntas finnas på plats och vad som följer med när man hämtar röstlängden, ibland kan det ju givetvis dyka upp saker samma dag."

"Informationen i materialet är inte strukturerat för att användas i

samband med valet.

"Rörigt att hitta relevant information för specifika händelser som går att förutse på ett ställe."

"De lokala instruktionerna skiljer sig från de generella, kan vara svårt att komma ihåg vilka regler som gäller vid en stressad situation."

Trygghet i rollen

Kände du dig trygg i din roll och dina arbetsuppgifter under uppdragstiden?

	Har du jobbat som röstmottagare i tidigare val?	
	Ja	Nej
Ja	97%	94%
Delvis	3%	6%
Nej	0%	0%
Antal svar	11738	3660

Trygghet i rollen

Kände du dig trygg i din roll och dina arbetsuppgifter under uppdragstiden?

	Innehöll utbildningen några praktiska övningar?			
	Ja, det var tillräckligt många praktiska övningar	Ja, men jag hade velat ha fler praktiska övningar	Nej, men jag hade velat ha praktiska övningar	Nej, men det behövdes inte praktiska övningar
Ja	98%	90%	85%	97%
Delvis	2%	10%	14%	2%
Nej	0%	1%	1%	0%
Antal svar	7890	1016	721	5445

Trygghet i rollen

Kände du dig trygg i din roll och dina arbetsuppgifter under uppdragstiden?

	Hur lång tid innan ditt uppdrag tog du del av kommunens utbildning?					
	Mindre än en vecka innan	1-2 veckor innan	3-4 veckor innan	5-6 veckor innan	7 veckor innan eller tidigare	Deltog inte i någon utbildning
Ja	95%	97%	96%	96%	96%	94%
Delvis	4%	3%	3%	4%	4%	6%
Nej	0%	0%	0%	0%	0%	1%
Antal svar	1211	5979	6252	1852	821	171

Bakom rapporten

Projektgrupp

Valmyndigheten

Ida Ånevall Lind

Valhandläggare – utbildningsteamet

E-post: ida.anevall.lind@val.se

Telefon: 010-575 70 48

Magnus Lagercrantz

E-post: magnus.lagercrantz@val.se

Enkätfabriken

Josefin Stagge

Projektledare

E-post: josefin.stagge@enkاتفabriken.se

Telefon: 073-507 46 00

Lovisa Köllerström

Analytiker

E-post: lovisa.kollerstrom@enkاتفabriken.se

Valmyndigheten